

L'horta de la Vallbona

El Molí del Molló a la Poble de Vallbona. En primer terme, el caixer de la Séquia Major de Benaguasil. Jesús Miguel Tortajada, 2019.

**LOCALITZACIÓ: BENAGUASIL, POBLA DE VALLBONA,
L'ELIANA, RIBA-ROJA I VILAMARXANT**

PROTECCIÓ: CAP

CRONOLOGIA: EDAT MITJANA / ACTUALITAT

El nom de Vallbona s'aplicà, històricament parlant, a l'antic terme de Benaguasil, que englobava aquest i els actuals municipis de la Poble, l'Eliana i una part de Sant Antoni de Benaixeve; un territori que coincideix amb la zona regada per la séquia Major de Benaguasil, que va des de l'assut de Benaguasil fins al barranc de Mandor i que també rega una part de Riba-roja i de Vilamarxant.

Bassa vora el Molinet de la Séquia Major de Benaguasil. A. Ginés i Sánchez, 2020.

La Vallbona ocupa una àrea d'unes 3.733 ha amb una densa xarxa hidràulica complementada amb una extensa xarxa viària que dona accés a cada punt de la zona, tant als usuaris com a l'aigua de reg. La propietat és majoritàriament privada, amb bancals de diverses mides, i d'altres propietats comunals, com séquies o camins.

El seu patrimoni material –xarxa de rolls i séquies, camins, construccions hidràuliques i agrícoles, habitatges rurals, distribució de la propietat, etc.– així com el seu patrimoni immaterial –tècniques i habilitats de conreu, calendaris de treball i festius, toponímia i antroponímia, dites i tradicions, etc.– fan d'aquesta vall una unitat compacta i compartida entre els diversos pobles que en formen part. És un patrimoni que es troba en evidents vies d'extinció i només una decidida estratègia de protecció, desenvolupament i sostenibilitat pot conservar-lo.

L'assut de la séquia de Lorca en el terme de Benaguasil. A. Ginés i Sánchez, 2020.

Aquesta exposició és una iniciativa de:

**Federació
d'Instituts
d'Estudis
del PV**

Informació aportada pel Centre d'Estudis Locals de la Poble de Vallbona.

www.fedinespv.org

Vista des de l'extrem occidental del castell. A. Ginés i Sánchez, 2020.

Castell del Real, també anomenat del Real de Vilaragut

**LOCALITZACIÓ: AL LÍMIT DELS
TERMES ENTRE
OLOCAU I MARINES**

**PROTECCIÓ: BÉ D'INTERÉS
CULTURAL**

**CRONOLOGIA: SEGLE XII
/ SEGLE XVI**

El Castell del Real és una fortalesa de l'època musulmana que s'utilitzà com a defensa contra els atacs cristians del nord, igual que els castells de Serra i de Nàquera.

Tots tres formaven part del sistema defensiu del nord de València, en un emplaçament encinglerat, sobre cims de 500 m. La construcció d'aquestes fortaleses mostra una organització comunitària, l'aljama, creada per a la conservació i manteniment del castell, que havia de servir de refugi de la població de les alqueries dels voltants. Fou la residència de l'alcaid i, més tard, dels primers senyors feudals, els Escorna, Mercer i, finalment, els Vilaragut, els quals crearen el 1398 el vicle del seu llinatge entorn de la possessió del castell i la Vall d'Olocau, tot esdevenint el nucli potenciador de la baronia i, després, comtat d'Olocau. Amb el temps començà a ser conegut com a castell del Real de Vilaragut. Entre el final del s. XV i el principi del s. XVI deixà de ser residència dels barons i començà la decadència.

El Castell del Real ofereix dos espais diferenciats, el primer, guardat per una muralla de tàpia, que preserva dues torres: la torre de Roca i la torre de l'Aljub. El segon recinte domina la part superior del cim. La seua estructura bàsica es manté encara que les principals dependències es conserven en molt mal estat.

La torre central vista des de la muralla meridional. A. Ginés i Sánchez, 2020.

L'interior de la torre principal conserva arcades. A. Ginés i Sánchez, 2020.

Amb la col·laboració de